

Briselē, 1.10.2019.
SWD(2019) 351 final

KOMISIJAS DIENESTU DARBA DOKUMENTS
IETEKMES NOVĒRTĒJUMA KOPSAVILKUMS

Pavaddokuments dokumentam

KOMISIJAS REGULA (ES) .../..., ar ko saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2009/125/EK nosaka ekodizaina prasības sadzīves veļas mazgāšanas mašīnām un sadzīves veļas mazgāšanas un žāvēšanas mašīnām, ar ko groza Komisijas Regulu (EK) Nr. 1275/2008

un ar ko atceļ Komisijas Regulu (ES) Nr. 1015/2010

un

KOMISIJAS DELEĢĒTĀ REGULA (ES) .../..., ar ko Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2017/1369 papildina attiecībā uz sadzīves veļas mazgāšanas un sadzīves veļas mazgāšanas un žāvēšanas mašīnu energomarkējumu

**un atceļ Komisijas Deleģēto regulu (ES) Nr. 1061/2010
un Komisijas Direktīvu 96/60/EK**

{C(2019) 1804 final} - {C(2019) 2124 final} - {SEC(2019) 337 final} -
{SWD(2019) 349 final}

Kopsavilkuma lapa

Regulas, ar ko nosaka ekodizaina prasības sadzīves veļas mazgāšanas mašīnām un atceļ Regulu (ES) Nr. 1015/2010, un Regulas, ar ko nosaka sadzīves veļas mazgāšanas mašīnu un veļas mazgāšanas un žāvēšanas mašīnu energomarķējumu un atceļ Regulu (ES) Nr. 1060/2010 un Direktīvu 96/60/EK, ietekmes novērtējums.

A. Rīcības nepieciešamība

Pamatojums Risināmā problēma

Veļas mazgāšanas mašīnas ir nozīmīgas elektroenerģijas patērētājas mājsaimniecībās un uz tām attiecas minimālās energoefektivitātes un energomarķējuma prasības. Veļas mazgāšanas un žāvēšanas mašīnām tiek piemērots obligāts energomarķējums. Šo prasību un tehnoloģiskā progresa rezultātā lielākā daļa veļas mazgāšanas mašīnu, kas pašlaik ir tirgū, ierindojas trijās augstākajās energomarķējuma kategorijās, bet lielākā daļa veļas mazgāšanas un žāvēšanas mašīnu ierindojas divās augstākajās kategorijās (A+ vai augstākā). Lai gan tas ir pozitīvs panākums, tas nozīmē arī to, ka patērētāji nevar pietiekami labi atšķirt tirgū esošās iekārtas pēc to snieguma. Tā rezultātā pastāv varbūtība, ka pircēji iegādāsies A+ kategorijas veļas mazgāšanas mašīnas vai veļas mazgāšanas un žāvēšanas mašīnas, neapzinoties, ka tās nebūt nav veļas mazgāšanas mašīnas ar vislabāko sniegumu, bet gan faktiski iekārtas ar viszemāko sniegumu pašlaik tirgū.

Turklāt programmas, ko izmanto mazgāšanas procesa testēšanai, neatspoguļo apstākļus reālajā dzīvē, un patērētāji bieži tās neizmanto to pārmērīga ilguma dēļ. Rezultātā patērētāji var nesasniegt marķējumā norādīto enerģijas patēriņu. Ekodizaina un energomarķējuma prasību atjaunošana pavērs iespējas gūt lielākus izmaksefektīvus enerģijas ietaupījumus.

Esošajās ekodizaina un energomarķējuma regulās trūkst prasību, kas veicinātu tādu aprites ekonomikas mērķu sasniegšanu kā ilgizturība, remontējamība un reciklējamība, jo tās koncentrējas uz energoefektivitāti. Tomēr veļas mazgāšanas mašīnas un veļas mazgāšanas un žāvēšanas mašīnas, tāpat kā daudzus citus ražojumus, var būtiski uzlabot tādu aprites ekonomikas aspektu ziņā kā rezerves daļu pieejamība, izmaksas un piegāde, piekļuve informācijai par remontu un tehnisko apkopi, kā arī pilnīgāka informācija par iekārtu ekspluatācijas laika beigām: tie ir mērķi, kurus var pakāpeniski sasniegt ar ekodizaina pasākumu palīdzību. Tādējādi jaunas prasības par remonta iespējām un reciklējamību palīdzēs apturēt veļas mazgāšanas mašīnu vidējā ekspluatācijas laika saīsināšanos un veicinās aprites ekonomikas mērķu sasniegšanu.

Paredzamie šīs iniciatīvas mērķi

Esošo ekodizaina prasību pārskatīšanas rezultātā samazināsies patērētāju izdevumi par enerģiju, ūdeni un iekārtu maiņu, kā arī pieaugs ražotāju, mazumtirgotāju un remontdarbu dienestu ienākumi. Šo prasību piemērošana arī veļas mazgāšanas un žāvēšanas mašīnām vēl vairāk palielinās ieguvumus šajās jomās.

Sagaidāms, ka veļas mazgāšanas mašīnu un veļas mazgāšanas un žāvēšanas mašīnu energomarķējuma pārskatīšana ļaus patērētājiem izvēlēties efektīvākas mašīnas, kā rezultātā samazināsies patērētāju izdevumi par enerģiju un ūdeni no iekārtu lietošanas.

ES līmeņa rīcības pievienotā vērtība

Prasībai pēc minimāliem ES mēroga energoefektivitātes līmeņiem un energomarķējuma ir skaidra pievienotā vērtība.

Ja ES mērogā nebūtu saskaņotu prasību, pastāv iespēja, ka dalībvalstis savu enerģētikas un vides rīcībpolitiku ietvaros ražojumiem no jauna piemērotu nacionālas minimālās energoefektivitātes prasības. Tas kaitētu brīvai preču aprītei un ES uzņēmumiem palielinātos atbilstības nodrošināšanas izmaksas.

B. Risinājumi

Apsvērtie leģislatīvie un neleģislatīvie politikas risinājumi. Vēlamais risinājums. Pamatojums

Attiecībā uz veļas mazgāšanas mašīnām un veļas mazgāšanas un žāvēšanas mašīnu mazgāšanas ciklu tika apsvērti šādi risinājumi:

- POWM1: pamatscenārijs (ierastās darbības scenārijs): nekādas darbības neveic, spēkā esošajās regulās neizdara nekādas izmaiņas;
- POWM2: kombinē ekodizaina prasības un energomarķējumu, nosakot, ka minimālā temperatūra ir 35 grādi;
- POWM3: kombinē ekodizaina prasības un energomarķējumu, nosakot maksimālo testa programmas ilgumu pusei vai ceturtdaļai no mašīnas noslodzes 3 stundas, energomarķējumā norādot informāciju par pilnu noslodzi;
- POWM4: kombinē ekodizaina prasības un energomarķējumu, nosakot maksimālo testa programmas ilgumu proporcionāli mašīnas ietilpībai;
- POWM5: kombinē ekodizaina prasības par materiālefektivitāti attiecībā uz ekspluatācijas laika beigu un remonta iespēju aspektiem, ietverot rezerves daļu pieejamību.

Attiecībā uz kombinēto veļas mazgāšanas un žāvēšanas mašīnu mazgāšanas un žāvēšanas ciklu tika apsvērti šādi risinājumi:

- POWD1: pamatscenārijs (ierastās darbības scenārijs): nekādas darbības neveic, spēkā esošajā direktīvā neizdara nekādas izmaiņas;
- POWD2: jaunas mazāk vērienīgas ekodizaina prasības kombinē ar atjauninātu energomarķējumu;
- POWD3: jaunas vidēji vērienīgas ekodizaina prasības kombinē ar atjauninātu energomarķējumu;
- POWD4: kombinē ekodizaina prasības par materiālefektivitāti; risinājums identisks POWM5.

Visos scenārijos, izņemot ierastās darbības scenārijus, A-G energomarķējums ir balstīts uz jauno testu un tā skala ir atjaunināta.

Vēlamais risinājums veļas mazgāšanas mašīnām un veļas mazgāšanas un žāvēšanas mašīnu mazgāšanas ciklam ir POWM4 ar divām energoefektivitātes pakāpēm, kombinējot to ar POWM5 materiālefektivitātes prasībām. Kombinētajai veļas mazgāšanas un žāvēšanas mašīnu funkcijai "mazgāšana un žāvēšana" vēlamais risinājums ir POWD3 ar divām energoefektivitātes pakāpēm, kombinējot ar POWD4. Abi risinājumi nodrošina lielākos kopējos enerģijas un resursu ietaupījumus, būtiski, bet reāli veicinot aprites ekonomikas mērķu sasniegšanu.

Atbalsts konkrētajiem risinājumiem

Lai gan ieinteresētās personas nesniedza komentārus par visām detalizētajām pasākumu kombinācijām dažādos scenārijos, tās norādīja uz vēlamajiem risinājumiem.

Nozares ieinteresētās personas neatbalstīja laika ierobežojuma noteikšanu testēšanas programmā, taču daži no respondentiem deva priekšroku prasībai par minimālo temperatūru. Daļibvalstis principā atbalstīja laika ierobežojumu, bet patērētāju organizācijas un vides NVO atbalstīja abas prasības. Dažas nozares ieinteresētās personas un daļibvalstis pauda bažas par materiālefektivitātes prasību izpildes panākšanu, taču tika atbalstīta to iekļaušana, un piesardzīga turpmāka pieeja varētu atvieglot īstenošanu.

C. Vēlamā risinājuma ietekme

Ieguvums no vēlamā risinājuma (ja tāda nav, no galvenajiem risinājumiem)

Sagaidāms, ka 2030. gadā vēlamie veļas mazgāšanas mašīnu un veļas mazgāšanas un žāvēšanas mašīnu risinājumi kopā sniegs šādus ieguvumus:

- elektroenerģijas ietaupījumus 2,48 TWh gadā un ūdens ietaupījumus 711 miljonu m³ gadā;
- siltumnīcefekta gāzu emisiju samazinājumu 0,84 MtCO₂ ekv. gadā;
- ietaupījumu patērētājiem 7,15 mljrd. EUR gadā;
- papildu ienākumus uzņēmējdarbībā 1,1 mljrd. EUR gadā, kas radīs 3110 papildu darbvietas ES ražošanas nozarē un 27 940 mazumtirdzniecības nozarē;
- tiks saglabāta ES rūpniecības konkurētspēja un vadošā loma kā augstas kvalitātes preču ražotājiem;
- tiks veicināta inovācija efektīvāku veļas mazgāšanas mašīnu un veļas mazgāšanas un žāvēšanas mašīnu ražošanā;
- lielākus ienākumus un peļņu neatkarīgiem uzņēmumiem (piemēram, MVU), kas darbojas ražojumu remontdarbu un pārjaunošanas jomā.

Vēlamā risinājuma izmaksas (ja tāda nav, galveno risinājumu izmaksas)

Izmaksas piegādātājiem ir 2,7 milj. EUR, un tās rada vajadzība 6 mēnešu "pārklāšanās" periodā nodrošināt divus energomarķējuma komplektus (vienu atbilstoši pašreizējam regulējumam un otru atbilstoši jaunajiem pasākumiem). Izplatītājiem paredzamas vienreizējas 0,45 milj. EUR izmaksas par piedāvāto ražojumu pārmarķēšanu. Papildus paredzams, ka par datubāzi piegādātājiem radīsies izmaksas 0,49 milj. EUR gadā un ES budžetam – vienreizējas izmaksas 0,49 milj. EUR un ikgadējas izmaksas 49 420 EUR par datubāzes uzturēšanu.

Ietekme uz uzņēmumiem, MVU un mikrouzņēmumiem
Skatīt iepriekš minētās izmaksas un ieguvumus. Jāpiebilst, ka vairākas neatkarīgas remontdarbu organizācijas ir MVU vai mikrouzņēmumi, kuri jo īpaši būs ieguvēji no remontējamības prasībām.
Nozīmīga ietekme uz valstu budžetiem un valsts pārvaldi?
Nē, sagaidāms, ka izmaksas tirgus uzraudzības iestādēm vairāk vai mazāk nemainīsies. Regulu izpildes panākšanas izmaksas ir grūti prognozēt, bet tiek sagaidīts, ka ražojumu reģistrācijas datubāze administratīvo slogu atvieglēs.
Cita nozīmīga ietekme
Jā, tiek sagaidīts, ka vēlamais risinājums pozitīvi ietekmēs konkurētspēju un inovāciju ES, veicinot neatkarīga remontdarbu tirgus izveidi, kas palīdzēs ietaupīt resursus.
D. Turpmākie pasākumi
Politikas pārskatīšanas termiņš
Pārskatīšana notiks ne vēlāk kā piecus gadus pēc stāšanās spēkā.